

близько 4 місяців. Після цієї операції самець припиняє мітити територію, стає більш спокійним. Також, за статистикою, здоров'я міцнішає, а термін життя значно збільшується.

Кастрована тварина стає більш спокійною. Мисливський інстинкт у котів зберігається, він також буде грати з м'ячиком або будь-якою іншою іграшкою. І не стане ледачим і товстим всупереч думці багатьох. До речі, ожиріння після кастрації - це міф. Комплекція вашого улюбленця безпосередньо залежить від вас.

Собаки після кастрації стають більш слухняними і поступливими. Менше мітять квартиру (приблизно на 68%), перестають битися і тікати. Собаки також менше виють і гавкають на самоті і краще піддаються дресуванню.

Після кастрації і стерилізації у перші дні тварина вимагає спокою і усамітнення. Зазвичай, протягом одного дня, тварина знаходиться в стані виходу з наркозу. На цей період лікар може прописати антибіотики і знеболюючі. Необхідно стежити за поведінкою і станом улюбленця, воно не повинно відхилятися від норми.

Догляд за твариною після стерилізації та кастрації. Бажано облаштувати м'яке і тепле місце, в ідеалі, без потрапляння прямих сонячних променів. Обмежуйте контакт дітей і інших тварин з прооперованим улюбленцем. У період відновлення тварина повинна відчувати себе спокійно, затишно, в чистоті і тиші. Шви обробляються звичайними антисептичними розчинами (перекис водню, хлоргексидин, диоксидин) і робити це протягом 10 днів. Перевіряйте стан швів, вони повинні залишатися сухими та чистими. Ні в якому разі не можна допускати намокання і нагноєння швів.

Харчування має залишатися збалансованим. Годувати найкраще вимірювальними порціями, які дозволені відповідно до ваги тварини і її зростом. Головне не перегодувати улюбленця, навіть, якщо він дуже просить. Пам'ятайте, що вага і здоров'я тварини - це повністю ваша відповідальність.

Висновки. Таким чином, кастрація та стерилізація домашніх тварин це перш за все профілактика серйозних захворювань у тварин. Ми не можемо забезпечити тварині той спосіб життя, який вона вела б у природі, і ми зобов'язані позбавити її страждань, пов'язаних з цією неможливістю. Кастрація або стерилізація, це обов'язок кожного власника, який не займається породним розведенням.

ЕЛЕКТРОКАРДІОГРАФІЯ ЯК МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СЕРЦЯ У СОБАК

Голишева Ю. О.

Науковий керівник: Селюкова Н. Ю.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

yuliagolysheva@gmail.com

Вступ. Згідно зі статистичними даними, серед усіх незаразних захворювань у дрібних свійських тварин чималу частину складають хвороби серцево-судинної системи. Оскільки діагностика даної патології утруднена, більшість клінічних випадків рідко закінчуються лікуванням. Вирішенням цієї проблеми є своєчасне звернення до спеціаліста, а саме до кардіолога. Спеціаліст проводить додаткові дослідження, зокрема електрокардіографію.

Мета дослідження. За допомогою електрокардіографії встановлюють ритм серця, провідність, діагностують аритмії, зміни за гіпертрофії й дилатації серця, ішемію та дистрофічні зміни міокарда, стан серцевого м'яза за дисбалансу електролітів, передозування лікарських препаратів (наприклад, серцеві глікозиди), оцінюють ефективність лікування.

Матеріали та методи. Тварини, яких піддають електрокардіографічному дослідженню, мають бути сухими, оскільки мокра шерсть і шкіра погіршують якість запису електрокардіограми. Електрокардіографічний апарат має знаходитись на стабільній нерухомій основі, а температура в приміщенні, де виконується дослідження, – на рівні 18–20°C. Тварину кладуть на правий бік, кінцівки розміщують під прямим кутом до тулуба. Ця позиція є оптимальною для одержання якісної електрокардіограми й напрямку електричної осі серця в собак. За потреби електрокардіограму можна виконувати у сидячому або лежачому на вентральній черевній стінці положенні тварини. Електроди фіксують на тілі тварини за допомогою затискачів – «крокодильчиків», які з'єднані з проводами електрокардіографа. У місці приєднання електродів шерсть вистригають або розсувають. Шкіру знежирюють спиртом, зволожують 5–10% розчином натрію хлориду або спиртом, що забезпечує кращий контакт з електродами. Електроди прикріплюють на кінцівки та в ділянці грудної клітини відповідно до кольорового маркування. Для реєстрації використовують міліметровий папір.

Результати дослідження. Електрокардіографічне дослідження рекомендовано виконувати собакам із симптомами серцево-судинної недостатності, тваринам віком понад п'ять років, для виявлення субклінічних змін у серці, перед виконанням оперативного втручання, з метою моніторингу стану серцево-судинної системи під час наркозу та інтенсивної терапії, після незаразних, інфекційних і паразитарних захворювань, для виявлення ускладнень внаслідок вторинного ураження міокарда. Але потрібно враховувати, що при записуванні електрокардіограми можуть реєструватися такі артефакти, як розмитість запису, м'язовий тремор, блукаюча нульова лінія тощо.

Висновки. Електрокардіографія – дослідження біоелектричної активності серця методом графічної реєстрації біоелектричних процесів працюючого серця. Це дуже важливий метод електрокардіографії, він інформативний, простий, доступний в умовах ветеринарної клініки та абсолютно нешкідливий. Електрокардіограма є записом дослідження, яку можна зберігати і зіставляти з наступними дослідженнями серця, вивчаючи динаміку хвороби, причому це наочне підтвердження поставленого діагнозу.

АНАЛІЗ ВИЯВЛЕНИХ ВИСОТНИХ ТРАВМ В КЛІНІКАХ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ МІСТ ПАВЛОГРАД ТА НОВОМОСКОВСЬК ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Дубова Т. О., Приходько О. Г.

Науковий керівник: Федянович А. М.

Новомосковський коледж ДДАЕУ, Новомосковськ, Україна

vet-help@ukr.net

Вступ. З року в рік ветеринарні лікарі стоять на сторожі сезонних захворювань і травматизму тварин. З настанням весняного періоду в ветеринарних клініках щорічно